

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๖/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ต.๑๕/๒๕๕๑

วันที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

เรื่อง นายประพันธ์ คุณมี (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ กรณีประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๓ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๔ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๕ และ มาตรา ๑๙๗ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ว่า นายประพันธ์ คุณมี (ผู้ร้อง) มีหนังสือลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๑ ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ผู้ร้องเป็นจำเลยในคดีหมายเลขคำ ที่ พ.๗๗๐/๒๕๕๑ ที่พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้ร้องเป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดมีนบุรี โดยอ้างว่า เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๑ และวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ จำเลยขึ้นปราศรัยที่เวทีพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ด้วยข้อความอันเป็นการละเมิดต่อโจทก์ ขอให้บังคับให้จำเลยจ่ายค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์เป็นเงินจำนวนหนึ่งร้อยล้านบาทพร้อมดอกเบี้ย และขอให้ศาลมีคำสั่งห้ามจำเลยนำชื่อโจทก์หรือถ้อยคำอื่นที่ทำให้ประชาชนเข้าใจว่าหมายถึงโจทก์มากกล่าวในทางเสียหายในการชุมนุม และกล่าวในสถานที่อื่นจนกว่าคดีจะถึงที่สุด

ศาลจังหวัดมีนบุรีมีคำสั่งให้คุ้มครองชั่วคราวเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑ โดยห้ามจำเลยนำชื่อของโจทก์หรือถ้อยคำอื่นที่ทำให้ประชาชนเข้าใจว่าหมายถึงโจทก์มากกล่าว หรือไขข่าว

- ๒ -

แพร่หลายในทางเสียหาย จนกว่าคดีจะถึงที่สุด หรือศาลมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลยกเลิกคำสั่ง และหมายห้ามชั่วคราว ศาลจังหวัดมีนบุรีมีคำสั่งยกคำร้อง ในขณะที่เดียวกันผู้ร้องก็ได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดมีนบุรี ขอให้ศาลส่งความเห็นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๑ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๕ และ มาตรา ๑๘๗ หรือไม่ ศาลจังหวัดมีนบุรีมีคำสั่งให้ส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา ต่อมาศาลได้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวโดยให้เหตุผลว่า ผู้ร้องมีสิทธิที่จะอุทธรณ์ฎีกาคำสั่งได้อยู่แล้ว ทั้งผู้ร้องก็มีได้กล่าวอ้างว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเรื่องดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ จึงมีคำสั่งยกคำร้อง ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า คำสั่งคุ้มครองประโยชน์ของโจทก์ชั่วคราวก่อนพิพากษาและหมายห้ามชั่วคราวของศาลจังหวัดมีนบุรี เป็นคำสั่งและหมายห้ามชั่วคราวที่ออกโดยการบังคับใช้กฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ และการที่ศาลจังหวัดมีนบุรีพิจารณาและมีคำสั่งห้ามผู้ร้องดังกล่าว นั้น เป็นการจำกัด ขัดขวางต่อการใช้สิทธิ เสรีภาพของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๕ และการสั่งห้ามของศาลจังหวัดมีนบุรี คดีหมายเลขดำ ที่ พ.๗๗๐/๒๕๕๑ โดยยังมีได้มีการพิจารณาคดี และยังมีได้มีคำพิพากษาของศาล อันเป็นที่สุด ย่อมเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ และเป็นการนำเอาบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๑ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๔ มาบังคับให้มีผลเหนือกว่าบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ทำให้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมีฐานะเหนือกว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และมีได้เป็นการพิจารณาอรรถคดีให้ เป็นไปตามที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘๗ โดยผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาไต่สวนและรับพิจารณาคดีดังกล่าวเป็นกรณีเร่งด่วน

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม้อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ”

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ แล้ว เห็นว่า ผู้ที่จะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวข้างต้น ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนี้

๑. ต้องเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้
๒. บุคคลนั้นต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และ
๓. ต้องเป็นกรณีที่บุคคลนั้นไม้อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว

กรณีตามคำร้องของผู้ร้องเป็นการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า คำสั่งคุ้มครองประโยชน์ของโจทก์ชั่วคราวก่อนพิพากษาและหมายห้ามชั่วคราวของศาลจังหวัดมีนบุรี ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ในคดีหมายเลขคำที่ พ.๗๗๐/๒๕๕๑ เป็นคำสั่งคุ้มครองประโยชน์ชั่วคราวก่อนพิพากษาและหมายห้ามชั่วคราวที่ออกโดยอาศัยการตีความบังคับใช้กฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ และการที่ศาลจังหวัดมีนบุรีพิจารณาและมีคำสั่งห้ามผู้ร้องดังกล่าวเป็นการจำกัด ขัดขวางต่อการใช้สิทธิ เสรีภาพของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๕ โดยผู้ร้องอ้างว่าศาลจังหวัดมีนบุรีออกคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวก่อนพิพากษาและมีหมายห้ามชั่วคราวโดยการบังคับใช้กฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มิใช่การร้องว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อ

- ๔ -

รัฐธรรมนูญ ทั้งการที่ผู้ร้องร้องว่าการสั่งห้ามของศาลจังหวัดมีนบุรีในคดีหมายเลขคำที่ พ.๗๗๐/
๒๕๕๑ โดยยังมีได้มีการพิจารณาคดีและยังมีคำพิพากษาของศาลอันเป็นที่สุด เป็นการขัดต่อ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และ
มาตรา ๓๐ และมีได้เป็นการพิจารณาบรรดคดีให้เป็นไปตามอำนาจศาล ดังที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๗ มิใช่เป็นการร้องว่า บทบัญญัติแห่ง
กฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ สำหรับประเด็นที่ผู้ร้องร้องว่า ศาลนำเอาบทบัญญัติแห่ง
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๓ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา
๒๕๔ มาบังคับให้มีผลเหนือกว่าบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
๒๕๕๐ ทำให้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมีฐานะ
เหนือกว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้แย้งว่าบทบัญญัติแห่ง
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๓ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา
๒๕๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ นั้น เห็นว่า การที่ศาลมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวตามประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๔ ผู้ร้องยอมมีสิทธิที่จะอุทธรณ์ และฎีกาคำสั่งดังกล่าวได้
ทันที ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๘ (๒) โดยผู้ร้องสามารถยื่นคำร้อง
ขอให้ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกาส่งความเห็นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติ
แห่งกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราใดได้ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๑ จึงเป็นกรณีที่ผู้
ร้องยังสามารถใช้สิทธิทางอื่นเพื่อเยียวยาความเดือดร้อนของผู้ร้องได้ ดังนั้น คำร้องของผู้ร้องจึง
ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย
อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องนี้ไว้พิจารณา

- ๕ -

(คำสั่งที่ ๓๖ / ๒๕๕๑)

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจรูญ อินทจาร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเฉลิมพล เอกอรุ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนุรักษ์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ